

REDAKCJA
Plac Katedralny № 4.
Adres Telegraficzny: WILNO.—KURJER.
Skrytka pocztowa № 122. — Telefon № 129.

KURJER LITEWSKI

ADMINISTRACJA
Plac Katedralny № 4
Otwarta od 10 — 5 wieczór.
W niedziele i święta od 9—10 1/2 rano.
Skrytka pocztowa № 122 — Telefon № 129

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

Wydawnictwa rok czwarty.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za jeden wiersz garmontowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub.
Ogłoszenia na 1-iej stronie za jeden wiersz garmontowy lub jego miejsce 30 kop.

WARUNKI PRENUMERATY

Table with columns for subscription types (w Wilnie, z przesyłką pocztową, zagranicą) and durations (miesięcznie, półrocz, kwartal, miesięcz).

Za dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rub. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim.

Ogłoszenia przyjmują się tylko do godz. 3-iej popołudniu.

KIEROWNIK DZ. EKONOMICZNEGO KONRAD NIEDZIAŁKOWSKI.

REDAKTOR
WOJCIECH BARANOWSKI.

KIEROWNICZKA LITERACKA ELIZA ORZESZKOWA.

SEKRETARZ REDAKCJI LUDWIK ABRAMOWICZ.

Numer pojedynczy
5 kop.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

Numer pojedynczy
5 kop.

„THE PHENOMENON” Plac Łukiszki Arcydzieła sztuki.

Po za programem: Jego Cesarska Mość i Następca Tronu raczą próbować pożywienia żołnierskiego.
Car'skie Słoto. Święto pułkowe lej-gwardji grenadierów iuratskiej sotni. — OTELLO — murzyn w Wenecji, tragedia Szekspira. — Ćwiczenia Towarzystwa „Sokol” w Pradze. — Opera „Mignon”. — Opera „Piękna Helena” i inne. — Wieczorem dwa wspaniałe świąteczne przedstawienia o g. 7 1/2 w. i o 9 1/2 wiecz.

WYSTAWA „DZIECKO” WYSTAWA

W dniu 17 b. m. wydajemy specjalny numer „Życia Ilustrowanego”, poświęcony wystawie „DZIECKO”. Numer ten „Życia Ilustrowanego” będzie stanowił pamiątkowe album z wystawy. Prócz tego, że otrzymają go wszyscy prenumeratorzy „Kurjera Litewskiego”, sprzedawany także będzie na samej wystawie. Ogłoszenia do tego numeru przyjmują się do dnia 14 b. m. w administracji „Kurjera Litewskiego” plac Katedralny № 4.

Teatr Polski. W środę d. 13 sierpnia 1908 r.
W OGRODZIE PO-BERNARDYŃSKIM 306a
„Ulani Księcia Józefa”
komedia ze śpiewami i tańcami.
Jutro przedstawienia nie będzie.

TEATR-CYRK. Prospekt 4-to Jerski, vis-à-vis Sądu. 233a
Tropa artystów ukraińskich
odegrane będą
pod reżyserją O. Z. SUSŁOWA. Dział. 13-go sierpnia
W piątek 15 sierpnia 1 występ
Kaweczek „Wesoła wdówka”

Sala koncertowa ogrodu Botanicznego. A. SZUMANA.
Codziennie koncerty pierwszorzędnych artystów. Początek o godz. 10 wiecz

MAJĄTEK BARBARÓW!
Do wydzierżawienia w gubernji Mińskiej, w powiecie Rzeczyckim, 35 włóster od stacji Moczki, kolei Południowej i mający na miejscu splawną rzekę Prypoc. — Wydzierżawia się od 15/25 marca 1909 roku, tryz folwark: 1) Folwark Barbarów z gorzelnią i zabudowaniem. Sadby i ogrody 8 dziesięcin, ziemi ornej 470 dziesięcin, łąk 370 dziesięcin. 2) Folwark Dłuski z zabudowaniem, sadby 2 dziesięcin, ziemi ornej 250 dziesięcin, łąk 200 dziesięcin. 3) Folwark Tarzelówka z zabudowaniem: Sadby i ogrody 2 dziesięcin, ziemi ornej 100 dziesięcin, łąk 110 dziesięcin. Szogolowy listowni: gubernja Mińska, poczta Jurawicze, majątek Barbarów. 1300 ALEKSANDER HORWAT.

W VIII-klasowej Szkole Filologicznej
z oddziałami realnymi (w kl. VI i VII-iej), popieranej przez Towarzystwo Kultury Polskiej, ogarniętej do wszystkich klas rozpoczyna się dn. 28 sierpnia, lekcje dn. 5 września n. st. — Bliższych informacji udziela oraz zapisy przyjmuje kancelaria szkolna w Warszawie, (Młodsza 15, telef. 75-31), codziennie od godz. 11-iej do 2-iej. — Tamże drukowane programy. Wpis półroczny wynosi w kl. wstęp. rb. 40, w kl. I i II rb. 50, w kl. III i IV rb. 60 i w kl. V, VI, VII rb. 65. 3-2-279a

Szkoła Realna VII-klasowa
W. WRÓBLEWSKIEGO
utrzymywana przez Zgromadzenie kupców m. Warszawy,
ZŁOTA 58.
Początek egzaminów powakacyjnych do wszystkich klas 29 sierpnia n. st. Początek lekcji 3 września. Opłata szkolna zniżona i wynosi w klasie wstępnej rb. 30, w I-iej rb. 50, w II, III i IV rb. 60, w pozostałych rb. 65 półrocznie. Zapisy przyjmuje kancelaria szkolna od 10—12 codziennie do 25 sierpnia.

Zarząd szkół społecznych wólkowskich (grodziska gub.)
SZKOŁY REALNEJ I GIMNAZJUM ŻENSKIEGO
zawiadamia, że wstępne egzaminy uczniów wszystkich stanów i wyznad do klas przygotowawczej I, II, III, IV i V rozpoczyna się 20 sierpnia. Komitet opiekuńczy i zarządcy szkółami starają się obecnie o wydanie praw dla uczniów na równi z prawami szkół rządowych. 5-3-1281a
Zarządzający szkołami b. profesor Instytutu Technologicznego rz. r. st. GRECZANIKOW

Wystawa Rolnicza w Słucku
w dniach 27, 28, 29 i 30 sierpnia r. b., dnia 31 LICYTACJA i JARMARK.
Komitet wystawy ułatwia dojazd, wyszukuje mieszkanie etc.
W czasie wystawy: odczyty, teatr z Warszawy, orkiestra, bal, corso, etc. Na miejscu: restauracja, cukiernia. Informacji w dniu 1. poniedziałek wystawy 15 15 230a

Przeciw doktrynerstwu.

W rolniczym naszym kraju socjalizm jest zjawiskiem egzotycznym; jeżeli tu i owdzie posiada on zwolenników, są to najczęściej wyznawcy platoński, rekrutujący się w przeważnie części z inteligencji mieszczańskiej, którzy w teorii Marksa znajdują jedynie podstawę dla spekulacji umysłowych lub naukowe usprawiedliwienie przeczuc swych i sentymentów altruistycznych. Zupełnie inaczej sprawa stoi w krajach przemysłowych, gdzie z dnia na dzień mnożą się zastępy t. zw. proletariatu, czyli ludzi, nie posiadających nic zgoła, prócz siły roboczej; nie mających nawet specjalizacji w pracy. Proletariat stworzył tam odrębną sferę społeczną (t. zw. klasę); sferę, której interesy dają się wyraźnie sformułować i przeciwstawić interesom pozostałych warstw ludności.

Otóż Marks właśnie sformułował te interesy proletariatu, a jako środek walki o ich zaspokojenie, wskazał przedewszystkiem solidarność. Zorganizowały proletariatu na zasadzie solidarności klasowej, socjaliści stali się w krajach przemysłowych potęgą, z którą życie coraz bardziej liczyć się musi. Robotnicze frakcje parlamentarne Niemiec, Francji, Anglii, Belgii, Austrii — stanowią dziś żywioł bardzo wpływowy; reprezentowane zaś przez nie związki proletariackie — jedynymi siłami swą i karnością — przedstawiają dla trwałości dzisiejszego ustroju społecznego coraz groźniejsze niebezpieczeństwo.

Nie więc dziwnego, że w chwili obecnej cała prasa europejska bacznie zwraca uwagę na niesnaski, powstałe w łonie niemieckiej partji socjalno-demokratycznej. Nie tylko wśród stronnictw robotniczych, lecz w ogóle, w porównaniu z jakimkolwiek zrzęszeniem, niemiecka socjaldemokracja należy do organizacji najpotężniejszych. Liczy blisko milion zdeklarowanych i stornie działających zwolenników. Siłą jej była dotąd — właściwa niemcom — zdolność podporządkowania jednostki ogółowi; tłum miljonowy umiał bez szemrania poddać się surowej dyscyplinie partyjnej, wierząc fanatycznie w nieomylną hipotezę Marksa, których drobne szczegóły nawet brał za prawdy objawione.

Fanatyzm ten, jakkolwiek z jednej strony dobrze partyję sprzątał — a tem samem dawał jej moc, z drugiej wszakże był powodem słabości stronnictwa. Trzymanie się litery ksiąg Marksa oddaliło socjalistów niemieckich od życia. Odnosili oni zdumiewające nieraz zwycięstwa podczas wyborów, ale na uchwały parlamentu wpływ wywierali względnie bardzo słaby. Nie mając przekonania do ewolucji stopniowej, lecz wierząc tylko w rewolucję (pojmowaną nie koniecznie krwawo, ale jako zmianę raptowną), socjaliści niemiecy nie wchodziłi w żadne pertraktacje z przedstawicielami innych warstw narodu. Ignorowali je. Ignorowali

który zaprojektował podniesienie plac niższym urzędnikom i robotnikom. Wobec tego, frakcja socjalistyczna powyższego sejmu, budżet w całości głosami swemi poparła. Na to podniosła się wrzawa w berlińskiej, ortodoksualnej centrali stronnictwa: Co to ma znaczyć — zawołano tam — Gdzie karności? Lecz członkowie socjalistyczni sejmów południowo-niemieckich zdają się lekceważyć padające z berlińskiego nieba pioruny oburzenia. Spór ten rozstrzygnie się na tegorocznym kongresie partji, zwołanym do Norymbergi. Bez względu jednak na to, jakie tam z powodu stronnictwa zapadną uchwały, kwestja przedstawia wiele momentów interesujących i ważnych. Przedewszystkiem, dla każdego, stojącego poza partją, wątpliwości nie ulega, że przed jej późniejszą górą weźmie idea rewizjonizmu. Prowadzona obecnie o nią walka jest do najdrobniejszych szczegółów powtórzeniem wszelkich walk rozważań z fanatyzmem.

Dalej, bardzo ciekawy jest fakt, że socjaldemokracja niemiecka rozpadła się przy sporze tarasniejszym na południowo i północno-niemiecką. Zadaje to przedewszystkiem kłopot narodowości proletariatu. Wiadomo, że cechy niemieckiego południowego czynią go podobniejszym poniekąd do ludów romańskich, niż do germanów z północy. Temperament żywy, duch istotnie demokratyczny — odbijają się tu, widać, i w życiu partyjnym. Proletariat badeński, bawarski, wirtemburski chce walczyć tak, jak walczą robotnicy francuscy. Podział ten rodzi wreszcie jeszcze jedną uwagę, a mianowicie tę, że socjalizm traci swą bezwzględność rewolucyjność w krajach bardziej demokratycznych. W Berlinie, gdzie panuje pięść opancerzona i stanowe junkierstwo, proletariatu zna tylko jedno pragnienie: obalać wszystko. Jego łączność z resztą narodu — choć my ją doskonale widzimy — zanika się w świadomości robotnika berlińskiego. Tymczasem robotnik bawarski np., żyjący wśród liberalniejszych stosunków, bawarskości swej nie ztraca: z innymi warstwami narodu może, umie i chciałby się porozumieć.

Tak tedy i wśród socjalistów widzimy, jak martwej doktrynie kłam zadaje życie. M. L.

POGŁOSKI O USTAPIENIU STOLY-PINA.

W Petersburgu obiegają pogłoski, że prezes Rady ministrów, Stolypin, postanowił ustąpić z zajmowanego stanowiska, a to z powodu, że przeciwnicy jego zdołali jakoby osiągnąć znaczne ograniczenia praw Dumy, wprowadzając ją do roli instytucji doradczej. Wiadomość powyższą obiega dotychczas w formie pogłosek; są jednak pewne objawy, że nie jest ona nieprawdopodobną.

Opinia angielska wobec Niemiec.

W parę dni po zjeździe w Kronbergu ogłosił wpływowy dziennik londyński „Standard”, dwa artykuły, oświetlające jaskrawo stosunek opinii angielskiej do Niemiec. Pierwszy jest w formie listu od „angielskiego patrioty”, posiadającego od lat wielu rozległe stosunki w świecie dyplomatycznym; drugi podaje wyciągi z artykułów najwybitniejszego w Anglii publicyisty socjalnej demokracji, Blatchforda, naczelnego redaktora „Clarionu”. Zdaniem patrioty angielskiego, „niema już żadnej wątpliwości, że Niemcy zamierzają w bardzo krótkim czasie atakować stanowisko Anglii w świecie. Ażeby być tego pewnym, trzeba się obracać w Niemczech z otwartymi oczyma. Wszędzie tam, wśród wszystkich warstw, a także w Austrii niemieckiej uważają zatarg z Anglią za bardzo bliski i oczekują go niecierpliwie. Wszędzie mówi się, że Anglia wstrzymuje ekspansję niemiecką, że Niemcy nie mogą się stać państwem

PAŃSTWOWOŚĆ ROSYJSKA.

„Wiadnik Jewropy” zwraca uwagę na ogromne zwulgaryzowanie w Rosji pojęcia „państwowości”. „Minie już półtora dwa lata, od kiedy rząd sformułował swój podstawowy ideał polityczny. Ideał ten — to „państwowość”. Trochę później do tego wyrazu dodano „rosyjska”. Państwowość w chwili obecnej znaczy to samo, co dawniej „odwieczne zasady” (iskoniya naczata). Państwowością wszystko się definiuje, wszystko wyjaśnia i usprawiedliwia. Określenie to nie schodzi

nietylko z ust publicystów z „Rossija”... „Teraz najważniejszą u nas kwestją jest szkoła...”

Sprawa szkolna w Radzie miejskiej.

W lutym r. b., Rada miejska wileńska uchwaliła projekt nowej szkoły miejskiej na placu Szkaplerym...

Obecnie, Rada szkolna dyrekcji szkół wileńskich, wypowiadając na interpelację...

Przebieg tej sprawy w Radzie miejskiej nie jest pozbawiony ciekawych szczegółów...

Narazie zaś, akceptując uchwalony przez Radę miejską projekt nowej szkoły...

Zarazem, biorąc pod uwagę, że ilość szkół miejskich w Wilnie jest bardzo niedostateczną...

Podczas debatów w tej sprawie, radny, dr. J. Sumorok, w gorącym przemówieniu zaznaczył...

Spawę tę, zdaniem p. Sumoroka, należałoby wobec Rady szkolnej poruszyć...

większym pożytkiem wykładane przez pedagogów, znających języki miejscowe, oświadczył, że w wileńskiej dyrekcji szkół ludowych...

Zarazem p. Antonowicz, ze stanowiska przedstawiciela miasta w Radzie szkolnej, wyjaśnił, dlaczego w złożonym Radzie miejskiej projekcie...

Rada miejska złożony jej projekt nowych szkół uchwała, nie czyniąc oficjalnie żadnych zastrzeżeń...

Niestety — nie. Nie miała to ani prawa formalnego, ani możliwości taktycznej...

Z powodu zapowiedzianego zjazdu październikowego. Gazety rosyjskie doniosły o zjeździe październikowym...

Zarówno w dziedzinie społecznej, jak i politycznej — ciągnie dalej „Słowo” — jest bardzo wiele rzeczy, których bezskutecznie można byłoby żądać od partji...

Takie postawienie kwestji może tylko zaciemnić ją i wzbudzić niepotrzebne wątpliwości, które pociągną za sobą niechęć i świadome nieporozumienie...

Dotychczas na oba pytania odpowiadano przecząco. Październikowej nie byli tymi wdziami, za którymi kroczyli...

Podczas sesji jesienniej, partja 17 października, zamierza przedsięwziąć zjazd, zamierza przedsięwziąć zjazd, zamierza przedsięwziąć zjazd...

Precedensy ubiegłej sesji pozwalają sądzić o kierunku nowej pracy październikowej. Bopwątlenia nie przekroczy ona granic, zakreślonych w programie partyjnym...

Agenci będą obowiązywani troskliwie czuwać nad wszystkimi gwałtami wytworzoneci ograniczenia i jej postępani, oraz dostarczać wskazania, na jakie rynki i jakie towary rosyjskie mają być skierowane...

W p. r. szkolnym w Dorpacie powstają kursa prywatne przyrodnicze i medyczne. Założycielem ich jest prof. uniwersytetu miejscowego, p. Rostowcew...

W ciągu ostatnich kilku dni, policja petersburska aresztowała 11 osób bindusów, a wśród nich jedną kobietę, za kradzież różnych przedmiotów w sklepach.

Trzeciego i ostatniego spółnika znanej kradzieży brylantów u jubлера petersburskiego Gordona schwytali specjalni агенты policji śledczej, Kunecewicz, aż w Konstancynopolu.

Wiadomem jest, że „Rossija” tak zawsze łomaczy prawo, jak to jej jest w każdym wypadku dogodniej. Niepotrzebnie tylko organ ten powołuje się na inne państwa...

Przejsięcie na katolicyzm.

Pisma rosyjskie donoszą co następuje: „Pozostający w świecie Jego Cesarzkiej Mości od lat przeszło 25, general-lejtnant, general-adjudant Konstanty ks. Bielosielskij-Bielozierskij, przeszedł z prawosławia na katolicyzm...”

Obecny bohater chwili należy do prastarej rodziny niegdys książąt udielnych, potomków Ruryka. Jego żoną jest siostra znanego bohatera wojny tureckiej z roku 1878, generała „białogo”, Skobelowa.

Oczywiście prasa reakcyjna przyjęła ten wypadek z oburzeniem i wysnuwa z tego nową podbudkę, że prawosławie w Rosji powinno zyskać co rychłej ochronę i poparcie ze strony najwyższych władz administracyjnych.

Z chwili.

Najważniejsze wyjaśnienia Senatowi do by ostatniej brzmia, jak następuje: 1) Określenie w ustawie miejscowej ograniczenia udziału miast w wydatkach na utrzymanie policji, dostarczanie jej prowiantu, amunicji, broni, mieszkania i t. p., powinno być rozumiane jedynie w znaczeniu określenia rozmiarów wydatków na utrzymanie policji, określona przez etat i budżet...

W III Dumie ujawnili oni nie tylko ujemne cechy. Wprawdzie sprawę „uspokojenia” przyjęli bez zastrzeżeń, jednak przy rozważaniu budżetu, kwestji oświaty ludowej, obrony państwowej i innych, mowę ich dobył odpowiednich słów, wyrażali żądania, z którymi można i należy sympatyzować, a które znajdowały poparcie i w głosach opozycji i postępowym zdaniu kraju.

Podczas sesji jesienniej, partja 17 października, zamierza przedsięwziąć zjazd, zamierza przedsięwziąć zjazd, zamierza przedsięwziąć zjazd...

Agenci będą obowiązywani troskliwie czuwać nad wszystkimi gwałtami wytworzoneci ograniczenia i jej postępani, oraz dostarczać wskazania, na jakie rynki i jakie towary rosyjskie mają być skierowane...

W p. r. szkolnym w Dorpacie powstają kursa prywatne przyrodnicze i medyczne. Założycielem ich jest prof. uniwersytetu miejscowego, p. Rostowcew...

W ciągu ostatnich kilku dni, policja petersburska aresztowała 11 osób bindusów, a wśród nich jedną kobietę, za kradzież różnych przedmiotów w sklepach.

Trzeciego i ostatniego spółnika znanej kradzieży brylantów u jubлера petersburskiego Gordona schwytali specjalni агенты policji śledczej, Kunecewicz, aż w Konstancynopolu.

Wystawa „Dziecko”.

Szkolnictwo na Wystawie.

Nie zawsze najlepsze nawet kombinacje dopływają w praktyce. Jak wiadomo, Wystawa „Dziecko”, obejmująca według programu 4 działy, gdyż przyszło do ekspertyzy, musiała tę ilość podnieść aż do 9-ciu.

Na wystawie tej miary, co obecna, trudno się zdobyć na jasno sformułowane określenie, co jest dobre lub jeszcze lepsze i co jest mniej lub więcej celowe. Wszakże, naszym zdaniem, owe dziesięć numerów zasięgają bezwarunkowo na wyróżnienie, już to ze względu na ogromną korzyść społeczną, już też z uwagi na ich doskonałą ekspozycję...

Obecna Wystawa jest najbardziej znanym i ciągłym wykładem całego mnóstwa gałęzi wiedzy; a wykład to najbardziej demokratyczny i doskonały popularny. I mimo swą długosć jest przecież niegłuchanie interesującym i nie nużącym, bo łączy w sobie z użytecznym i masę wrażeń przyjemnych. Każde dziecko, bez różnicy wieku, znajdzie tu korzyść i zabawę.

Szkola chemiczno-techniczna (Wilno, ul. Kaukaska, róg Nowogrodzkiej). Zakład ten, jak wnieść można z niezwykłą bogatą ilością próbek, zgrupowanych w wielu działach poszczególnych, zwraca baczną uwagę na wykształcenie techniczne swych wychowawców.

Przytulek dzienny działwie najmłodszej (od lat 4) picie obój. Widzimy tu również dziewczęta, zajęte pracą pod okiem dorozczy. Okazy wyrobów drobianych, ubrania zakładowe, naczynia, sprzęty i pościel.

Przytulek dzienny działwie najmłodszej (od lat 4) picie obój. Widzimy tu również dziewczęta, zajęte pracą pod okiem dorozczy. Okazy wyrobów drobianych, ubrania zakładowe, naczynia, sprzęty i pościel.

Przytulek dzienny działwie najmłodszej (od lat 4) picie obój. Widzimy tu również dziewczęta, zajęte pracą pod okiem dorozczy. Okazy wyrobów drobianych, ubrania zakładowe, naczynia, sprzęty i pościel.

woju w konstrukcji pomyslanego przedmiotu. Zakład ten rozwija się stale i promieniuje szeroko w rozwoju rzemiosł nie tylko w Wilnie, lecz i w znacznej przestrzeni naokół.

Ważnym przedmiotem Tow. opieki nad dziećmi. Niezmiernie kulturalna ta instytucja, powstała i jest utrzymywana ze środków T-wa i ofiar prywatnych. Bogaty dział robot stolarskich, ślusarskich, tokarskich i introligatorskich, wykonanych przez uczniów, łączy się z pokazem narzędzi i czynności samych uczniów przy warształtach.

Byłoby również do życzenia, aby możliwie znaczna ilość osób zapisywała się po tych oglądniach na członków T-wa opieki nad dziećmi. W ten sposób wzrosłyby dość szczerpnie fundusze Tow. i działalność warształtów mogła być szerzej rozwinięta. A kosztuje to tylko trzy ruble rocznie.

„Powszechność i praca”. Oto cała instytucja, poświęcona ratunkowi najbardziej potrzebujących z ulicy zabiera chłopców, najczystszej siroty, żywi je i uczy rzemiosła. Może być nad nią zakład szlachetniejszy, kulturalniejszy! A wszystko to niemal wyłącznie jest dziełem pojedynczych wysiłków i starań niezmożowanych i miłości ku nędzy niewyczerpanej ks. Napoleona Dyakowskiego. Zakład ten z kolei obszedł już kilka istnych nor, z przyczyny braku środków, lecz rozwija się stale. Hość wychowawców stale się zwiększa i ks. N. Dyakowski już marzy o wzniesieniu własnego przytulku na placu, zaofiarowanym przez J. hr. Przezdzieckiego. Zakład utrzymuje się wyłącznie z ofiarności publicznej.

Znaczna ilość wyrobów tego zakładu pochodzi z czterech działów rzemiosł: rzeźbiarstwa, koszykarstwa, szewstwa i tokarstwa. Tymczasowo zakład nie jest w możności kształcenia skończonych rzemieślników: on jeno wdraża młodzież (chłopców) do pracy i na tej drodze umoralnia ją i przysposabia do przyszłej, skutecznej pracy zarobkowej.

Żydowska szkoła Talmud-Tory. Okazy wystawione z dziedziny stolarstwa, rzeźbiarstwa, ślusarstwa i kowalstwa, świadczą o wysokim postępie nauki rzemiosł. Taka otoma na, na przykład, mogłaby być pożądanym nabytkiem, zarówno eleganckim jak i niezmiernie wygodnym, dla każdego gabinetu.

Wiele szkół koronkarstwa p. M. Dusiaczkiej-Rudomino (m. Holonety, w gub. kowieńskiej) z pokazem praktyki kilku dziewczątek pod dozorem kierowniczką.

Ładne i praktyczne wyroby świadczą o dobrym kierunku szkoły, to też zakład może służyć za wzór, jak można z korzyścią użytkować pracę nawet młodszych dziewcząt, zwłaszcza w zimie, i w ten sposób przyczynić się do zwiększenia dobrobytu ludu wiejskiego. Żalować tylko należy, że braknie tu danych o wydajności zakładu, kupicie na jego wyroby, tudzież bilansu kosztów i przychodu, gdyż to — mniemamy — byłoby nader ważnem.

Przytulek dzienny działwie najmłodszej (od lat 4) picie obój. Widzimy tu również dziewczęta, zajęte pracą pod okiem dorozczy. Okazy wyrobów drobianych, ubrania zakładowe, naczynia, sprzęty i pościel.

Przytulek dzienny działwie najmłodszej (od lat 4) picie obój. Widzimy tu również dziewczęta, zajęte pracą pod okiem dorozczy. Okazy wyrobów drobianych, ubrania zakładowe, naczynia, sprzęty i pościel.

Przytulek dzienny działwie najmłodszej (od lat 4) picie obój. Widzimy tu również dziewczęta, zajęte pracą pod okiem dorozczy. Okazy wyrobów drobianych, ubrania zakładowe, naczynia, sprzęty i pościel.

placu do zabaw, a nawet się posilić. Już to nie uniknie nikt niemieli ze zwiędających Wystawie zaproszonego p. Syrwidę, który gościnnie czystuje „kawę Wolnego”. Teroz. Produkt to zdrowy, odżywczy i smaczny napój jako dla dzieci może być doskonały.

Kronika wileńska.

Kalendarzyk. Dzisiaj, we środę — święta Hilpita i Kasjana MM, jutro — św. Ruzak K. Demetr.

Wystawa „Dziecko”. Dochochoda nas liczne skargi z miasta na porządku wyjątkowo praktykowane na Wystawie. Przedwzrostkiem ani na plakatku Wystawy, ani w pismach nigdzie zarząd nie ogłasza o czasie otwarcia i zamknięcia jej. Każdy więc musi bezwzględnie czasu i fatygi lub dwóch kursów dorożki osobiecznie sprawdzić, że Wystawa jest otwieraną o godz. 11 i zamkniętą o godz. 7-ej.

W kasie Wystawy, aż do czasu ukończenia się katalogu i przewodnika, można nabywać Dodatek „Kurjora Litewskiego”, stanowiący listę eksponentów Wystawy „Dziecko”.

Zebrań Litewskiego Towarzystwa naukowego. W dniu 5 sierpnia w sali Cesarskiego Lekarskiego Towarzystwa przy ulicy Dworcowej, w gmachu pułkarskim, odbyło się drugie w tym zebrań Litewskiego Towarzystwa naukowego.

Organem Towarzystwa jest rocznik „Litewiu Tauta” (Naród litewski). Najwięcej książek zaofiarowali: dr. Basanowicz, Towarzystwo „Birutą” na Litwie pruskiej około 700 tomów, ks. Tomas około 400 tomów i t. d. Są one w rękopisach w kompletach, pozyskane staraniem p. Jablonskiego: słowniki litewsko-juskiewiczskie i paskiewiczskie.

Dr. Antoni Wilejski zdał sprawę ze stanu kasy, do której w ciągu roku wplacono około 2,000 rb. (zestawiono wnieśli około 700 rb. z Ameryki nadstawano około 1000 rb. i t. d.), wydatków było 710 rb. 53 kop.

Do komisji rewizyjnej wybrani stali: dr. Domaszewicz, dr. Szalapski i ksiądz Gustawit. Z kolei odczytano list profesora uniwersytetu lwowskiego, Hruszewskiego, malorusina, poczem wygłoszone zostały referaty: księdza Zięgalskiego o wykopaliskach w pow. jezioroskim i studenta p. Bugi o wpływie języka słowiańskiego na język litewski.

Przyjęto szereg nowych członków i dokonano wyboru nowego komitetu. Dnia 6 sierpnia, zgromadzenie zebrało się o godz. 10 rano. Obecny na zebraniu profesor uniwersytetu z Roterdamu, p. van der Meulen, pozdrowił zgromadzonych w języku holenderskim i przekładzie rosyjskim.

Były odczytany referaty profesora H. Woltera, o wierze starożytnej, dr. Basanowicza o cześci drzew w Litwie, księdza I. Tumasa o domu (nazwę) litewskim, ks. Zebrysa o hasłach wojennych litewskich. Po wypowiedzeniu referatów, przecz odczytał zebrany i zapraszał na wycieczkę do Troku, która się odbyła nazajutrz.

Na członków zarządu Towarzystwa wybrani doktorowie: Basanowicz, Bohdanowicz, Wilejski, Domaszewicz, Matulajis, Szalapski, ksiądz Tomas, A. Smištano i Birzysko.

POŻAR.

Kijów. W dniu 10 sierpnia, wyciuchł pożar na Padole, który zniszczył wiele składów drzewa; straty dochodzą 100,000 rb.

WYSTAWA.

Kijów. Otwarto tu wystawę pedagogiczną.

ZGON.

Heidelberg. W nocy, z dnia 10-go sierpnia zmarł tu pociąg niemiecki w Waszyngtonie, baron Speck von Sternburg.

MOWA NASTĘPCY TRONU.

Monachjum. Następca tronu, bawarski książę Ludwik, wygłosił na bankiecie stowarzyszenia niemieckiego komunikację wodnych mow, w której zaznaczył, że Bawaria krzywdzona jest stale w sprawach komunikacji wodnych, a Niemcy północne lekceważą sprawy południowych. Zarazem książę zrobił kilka uwag, uważanych tu za wycieczki pod adresem Prus.

KATASTROFA NA MORZU.

Bergen (Norwegia). Parowiec „Falgonden“ utknął na rafie podwodnej w pobliżu Skaanevick i zatonał po upływie 3 minut. Na parowcu znajdowało się podobno 85 podróżnych, z których utonąło 30. Dotychczas znaleziono 15 trupów. Utonęło też pięciu ludzi z załogi.

KONSTITUCJA W TURCJI.

Wiedeń. Do „Corresp.-Bureau“ komunikują z Konstantynopola, że zgodnie z przychylnym zachowaniem się do rządu austro-węgierskiego, wobec ostatnich wypadków w Turcji, rząd ten udzielił urlopu kilku oficerom austriackim, a pozostałych zebrał do dalszych rozporządzeń w Uskübę.

Wiedeń. Do „Corresp.-Bureau“

telegrafują z Konstantynopola, że, jak oświadcza komitet młodoturcki, mylnie są wiadomości, iż parlament turecki zajmuje się przedewszystkiem kwestją Bosnii i żądać ma interwencji państw podpisanych na traktacie berlińskim; pogłoski te są tendencyjnym oszczerstwem. Komitet nie dąży wcale do podbojów, życząc jedynie przeprowadzenia reform w granicach państwa tureckiego. Komitet zamierza zaprzeczyć w drodze urzędowej tej wiadomości i postanowił zwalczać propagandę beznijską ze strony Serbji. Konstantynopol. Minister spraw wewnętrznych Rysydakif-pasza podał się do dymisji; natomiast powrócił do składu gabinetu minister wakułofów, Ekrim-pasza.

Przewidywane przez prawo wyborcze terminy opublikowania, sprawdzania i kwestjonowania list wyborczych, skrócone zostały przez radę ministrów, o połowę, w celu umocnienia dokonania wyborów w październiku. Konstantynopol. Rząd wezwał opierającego się konstytucji walego Hedżasu, Achmeta Ratiba, który jednak żądaniu temu się oparł.

OLBRZYMI POŻAR.

Konstantynopol. W dniu 10 sierpnia, wybuchł w Stambule duży pożar; spłonęło dotychczas kilkadziesiąt domów; pożar trwa w dalszym ciągu. Konstantynopol. W Stambule spłonęło przeszło 600 domów i 15 mezetów. W płomieniach zginęły 22 kobiety i 6 strażaków. Przy silnym wietrze pożar ogarnął 17 ulic i 26 dzielnic miasta.

REWOLUCJA W PERSJI.

Tebriś. Około południa, dnia 10 sierpnia zabity został wychodzący z endżumenu, członek jego Hadzi-

Dżadil Marandi, znany ze swej działalności antyrządowej.

Na zaproszenie Ejnud-danlego, stawilo się u niego w zamięskim pałacu szacha, 12 deputowanych różnych partii rewolucyjnych, którym potwierdził on nienaruszalność konstytucji i, w celu uniknięcia przelewu krwi bratniej, zaproponował im zaniechanie rozruchów i złożenie broni. Rewolucjoniści wystawili w odpowiedzi szereg różnych żądań i w ich liczbie, żądanie niezwłocznego otwarcia parlamentu i amnestji. Pertraktacje pokojowe trwają w dalszym ciągu. Rynki i instytucje rządowe są zamknięte; telegraf nie funkcjonuje. Wymuszenia ze strony organizacji rewolucyjnych stają się coraz śmielsze.

Ceny zboża i masła w Libawie.

(Notowania Domu Handlowego „J. Jacubski w Libawie“).

Table with 2 columns: item name (e.g., owies kurlandzki wysoki) and price (za pud.).

Table with 2 columns: item name (e.g., śmietana, twarog) and price (za funt).

GIEŁDA.

Telegramy Handlowe Fet. Agencji Telegraficznej.

Petersburg, dn. 12 sierpnia 1907 r.

Nasirji Gieldy.

Table with 2 columns: item name (e.g., wartościami dywidendowemi) and price.

Table with 2 columns: item name (e.g., Akcje B-ków handl., Petersburg. Międzynarod.) and price.

Ceny zboża.

(Telegramy specjalne Pet. Ag. Tel.)

Table with 2 columns: item name (e.g., Odesa, słabszy) and price.

Stan pogody.

Spostrzeżenia stacji meteorologicznej przy wileńskiej szkole jurników.

Z dnia 12 sierpnia.

Ciśnienie barometryczne w mm. 748.9

Temperatura powietrza według C:

a) średnia temperatura 14.0

Advertisement for S. P. Aleksander O'Brien de Lascy, mentioning a will and legal matters.

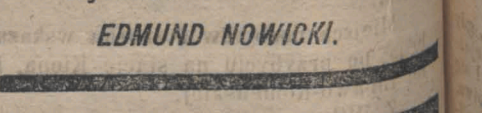
Table with 2 columns: item name (e.g., b) maximum, c) minimum) and price.

Redaktor

WOJCIECH BARANOWSKI.

Wydawca

EDMUND NOWICKI.

Advertisement for E.E. NOWICKI, mentioning various services.

Repertuar Teatru Polskiego od 11 do 17 Sierpnia st. st.

Theater repertory table with columns for days (PONIEDZIALEK, WTOREK, ŚRODA, CZWARTEK, PIĄTEK, SOBOTA, NIEDZIELA) and plays.

WIELKI ILLUSTROWANY KALENDARZ „KURJERA LITEWSKIEGO“ na rok 1909.

Dotkliwie uczuwać się dawał u nas brak kalendarza, któryby dokładnie informował we wszelkich sprawach życia codziennego.

W październiku r. b. wyjdzie nakładem naszym Wielki Ilustrowany Kalendarz „KURJERA LITEWSKIEGO“, który, nie wątpimy, stanie się niezbędnym dla wszystkich mieszkańców miast i wsi na Litwie i Białej Rusi.

Prócz zwykłych rubryk kalendarza „KURJERA LITEWSKIEGO“ zawierać będzie najrozmaitsze cenne wskazówki, rady praktyczne i najdokładniejsze informacje z całego kraju, niezbędne każdemu inteligentnemu człowiekowi.

O korzyści ogłaszania się w Kalendarzu „KURJERA LITEWSKIEGO“ nie mamy potrzeby rozwodzić się, dodamy tylko, że książka ta, jako konieczny przewodnik, przez rok cały znajdować się będzie w rękach wszystkich.

Ceny ogłoszeń w kalendarzu „Kurjera Litewskiego“:

Przed tekstem cała strona 30 rb., w tekście cała strona 40 rb.

Ogłoszenia przyjmują się jako całe strony, 1/2, 1/4 i 1/8 w stosunku do ceny za całą stronę w Administracji „Kurjera Litewskiego“, plac Katedralny № 4.

Wydawnictwo „Kurjera Litewskiego“.

Advertisement for 9-class girls' gymnasium with M. N. Winogradowoj, including address and contact info.

Advertisement for gymnasium with A. S. Kowaluka, including address and contact info.

Advertisement for Gudotworczego Balsamu by aptekarz A. Thierry, describing its benefits for various ailments.

Advertisement for egzamina wstępne by T. Adamczyka, including exam details and address.

Advertisement for Żyto Żmudzkie, described as resistant to frost and winter.

Advertisement for Żyto Petkuskie, described as resistant to frost and winter.

Advertisement for Szawelsk. Towarzystwa Rolniczego Kow. w Szawlach, including contact info.

Advertisement for meble by Zakład meblowy firmy „Stanisław“, including address and contact info.

Advertisement for Szkoła Froeblovska, including details about classes and fees.

Advertisement for Pereświat-Soltań i Zacharczewskiej, including details about services.

Advertisement for DO SPRZEDANIA, including details about machinery for sale.

Advertisement for A. WIŚNIEWSKI, including details about a shop and contact info.

Advertisement for BEZPŁATNIE, including details about free services.

Advertisement for ROZKŁAD POCIĄGÓW, including details about train schedules.

Advertisement for Niebawala oszczędność pracy, czasu i pieniędzy, including details about a patent.

Advertisement for MYDŁO NATCJANE DO PRANIA, including details about soap.

Advertisement for Cena jednego kawalka 17 kop., including details about a product.

Advertisement for Pr-ra F. M. Goldberga, including details about a business.

Advertisement for Tartak, hoblarnia i fabryka gontów, including details about a mill and factory.

Advertisement for Do wydzierżawienia, including details about land rental.

Advertisement for Studnie, including details about wells.

Advertisement for Fabryka skórzanych REKAWICZEK, including details about gloves.

Advertisement for Damskie od 70 k. do 2 rb., including details about clothing.

Advertisement for Meskie „75 „3“, including details about clothing.

Advertisement for E. HEGENT, including details about a business.

Advertisement for No 8 3 Wielka No 38, including details about a business.

Advertisement for Dwa garnitury, including details about suits.

Advertisement for Dantysta Nowiński, including details about a dentist.

Advertisement for Młody agronom, including details about an agronomist.

Advertisement for Nauczycielka, including details about a teacher.

Advertisement for Rządca majątkowy, including details about a property manager.

Advertisement for Do wynajęcia, including details about rental services.

Advertisement for DLA MEŻCZYŹN I OSŁABIONYCH, including details about a medical product.